

Quina tipologia d'entitat no lucrativa és la millor pel nostre projecte?

23/02/2010

Autor/a: Marta Vilaró

Font:

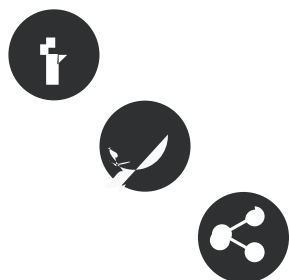
Quina tipologia d'entitat no lucrativa és la millor pel nostre projecte?

23/02/2010

Resum:

Saber què són i quines diferències hi ha entre les associacions, els clubs, les ONGs, les fundacions, les

cooperatives, les federacions i les confederacions és bàsic per poder escollir la tipologia d'entitat sense afany de lucre (ENL) més adequada per tirar endavant el nostre projecte. Així doncs, el primer pas per constituir una ENL és [disposar d'un projecte](#) (sempre és millor tenir-ho escrit que només en ment) i a partir d'aquest escollir la tipologia més adient segons la forma que es vulgui funcionar i els objectius que ens haguem marcat.

ÍNDEX

[Les Associacions](#)

[Les Organitzacions No Governamentals \(ONG's\)](#)

[Els Clubs](#)

[Les Federacions i Confederacions](#)

[Les Fundacions](#)

[Les Cooperatives \(amb i sense afany de lucre\)](#)

[Diferents sigles per referir-se a entitat sense ànim de lucre](#)

[Per saber-ne més](#)

Les Associacions

Les associacions són agrupacions de persones constituïdes per a realitzar una activitat col·lectiva d'una forma estable, organitzades democràticament, sense ànim de lucre.

Així doncs, les **característiques fonamentals** són les següents:

- Grup de persones
- Objectius i/o activitats comunes
- Funcionament democràtic
- Sense ànim de lucre
- Independents

Respecte aquestes característiques cal aclarir que no tenir ànim de lucre significa que no es poden repartir els beneficis o excedents econòmics anuals entre els socis, per tant, sí que es pot:

- Tenir excedents econòmics al finalitzar l'any

- Tenir contractats laborals a l'Associació
- Realitzar Activitats Econòmiques que puguin generar excedents econòmics

Lògicament, els excedents hauran de reinvertir-se en el compliment dels fins de l'entitat.

Les associacions han de tenir els òrgans següents:

- a) **L'assemblea general**, constituïda per tots els associats, que, com a òrgan sobirà, pot deliberar sobre qualsevol assumpte d'interès per a l'associació, adoptar acords en l'àmbit de la seva competència i controlar l'activitat de l'òrgan de govern.
- b) **L'òrgan de govern**, que es pot identificar amb la denominació de junta de govern o junta directiva o amb una altra de similar, que administra i representa l'associació, d'acord amb la llei, els estatuts i els acords adoptats per l'assemblea general.

La **diferència fonamental entre una Fundació i una Associació** és que, mentre l'associació és una agrupació de persones que s'uneixen per tal d'assolir un objectiu comú, la fundació suposa un patrimoni vinculat a la consecució d'un fi i no disposa de socis, si no que els fundadors són els titulars dels béns i dels drets de la fundació (veure l'apartat 5 Fundacions).

- **Consultar** el que s'estableix a la [llei d'àmbit autonòmic, 4/2008 de 24 d'abril, del llibre tercer del Codi civil de Catalunya](#)

Les Organitzacions No Governamentals (ONG's)

Una ONG majoritàriament és una entitat sense ànim de lucre que obté part dels seus recursos de finançament de fonts privades.

La **diferència entre una ONG i una associació**, consisteix bàsicament els àmbits d'actuació de cada una, ja que mentre el terme ONG s'utilitza per referir-se a grups de defensa o protecció social, cultural, legal i ambiental, una associació es refereix a qualsevol grup de persones que s'associen per assolir uns objectius comuns.

Tanmateix, a Catalunya són molt habituals les **ONGs sobre drets humans**, les quals acostumen a estar al dia de l'actualitat i l'agenda de les Nacions Unides (pots visitar la [plana web de la Federació d'ONG de drets humans](#)) i les **ONGs pel desenvolupament** (ONGD) que treballen en l'àmbit de cooperació i el desenvolupament internacional (consulta la plana web de la [Federació d'ONGD de Catalunya](#).)

Els Clubs

Un club és una forma de denominar una entitat sense afany de lucre. Així doncs, **darrera d'un club s'hi pot trobar o bé una associació, una fundació o una cooperativa sense afany de lucre**. Per tant la característica pràcticament comuna per a tots els clubs és l'absència d'ànim de lucre en referència a les activitats que s'hi realitzen.

En el cas dels club esportius existeix una normativa específica per regular-los: s'entén per club esportiu o associació esportiva qualsevol entitat privada amb personalitat jurídica i capacitat d'obrar, formada per persones físiques, els objectius bàsics de la qual són el foment, el desenvolupament i la pràctica continuada de l'activitat física i esportiva, sense cap afany de lucre.

- Consulta el capítol 1 de [la llei 1/2000, de 31 de juliol, pel qual s'aprova el Text únic de la Llei de l'esport](#).

Les Federacions i Confederacions

Podem **distingir també entre Associacions i Federacions o Coordinadores** que serien les entitats formades per l'agrupació de diverses Associacions. En cas de les **Confederacions**, serien entitats formades per l'agrupació de diverses Federacions.

Els aspectes legals, fiscals, econòmics, administratius, etc., **del funcionament de les associacions i les Federacions o Coordinadores són pràcticament iguals, amb l'única diferència que en aquestes últimes, els socis seran persones jurídiques**, és a dir, les Associacions que pertanyin a la Federació o coordinadora, i així s'especificarà en els seus estatuts. Tanmateix en les Confederacions, els socis són també persones jurídiques, és a dir, Federacions

Així s'estableix en l'article 3 de la [Llei orgànica 1 / 2002, de 22 de març, reguladora del Dret d'Associació](#), en el seu apartat f, on diu:

«F. Les associacions poden constituir federacions, confederacions o unions, previ el compliment dels requisits exigits per a la constitució d'associacions, amb acord exprés dels seus òrgans competents ».

Les Federacions d'associacions i Confederacions tenen entitat jurídica pròpia, estatuts i mecanismes de representació diferents dels propis de les associacions membres. Desenvolupen una funció d'assessorament a les entitats federades, prestació de serveis i mediació davant d'institucions i altres instàncies, ja que acostumen a servir d'interlocutors.

- Consultar el que s'estableix a [llei d'àmbit autonòmic, 4/2008 de 24 d'abril, del llibre tercer del Codi civil de Catalunya](#)

Les Fundacions

La Fundació és una organització dotada de personalitat jurídica privada que es caracteritza per perseguir, sense ànim de lucre, fins d'interès general a favor d'un col·lectiu genèric.

La fundació té com a suport físic una dotació inicial, que es concreta en un mínim de 30.000 euros.

Qui o els qui constitueixen la fundació s'han de desprendre, per tant, d'una part dels seus béns i drets en favor de la fundació i així passaran a ser titulars d'ells, sense que aquesta aportació patrimonial pugui revertir mai altre cop al fundador o fundadors encara que la fundació s'extingeixi. En aquest cas, els béns i drets que quedin han de ser lliurats a una altra o altres institucions que persegueixin finalitats d'interès general similars.

El Patronat: La fundació és governada per un òrgan col·legiat anomenat Patronat i integrat pels patrons, que poden ser tant persones físiques com persones jurídiques i, en aquest últim cas, públiques privades. Els patrons són designats inicialment en l'escriptura constitutiva de la fundació per el o els fundadors però poden ser-ho també durant la vida d'aquella, segons el procediment de designació que es contempli en els Estatuts de la fundació.

La diferència que existeix entre una fundació i una associació o una societat cooperativa, és que en l'associació i en la societat cooperativa els socis són propietaris d'un percentatge del capital societatari i poden extingir a l'entitat lliurement si adopten un acord en aquest sentit. A la fundació el capital que aporten els fundadors

surt definitivament del seu patrimoni i, com s'ha dit, i no poden recuperar-lo. Tanmateix, els fundadors no poden per la seva sola voluntat extingir la fundació que van crear.

- **Consulta** el que s'estableix a la [llei d'àmbit autonòmic, 4/2008 de 24 d'abril, del llibre tercer del Codi civil de Catalunya](#)

Les Cooperatives (amb i sense afany de lucre)

La cooperativa és una societat constituïda per persones que s' associen per la realització d'activitats empresarials, encaminades a satisfer les seves necessitats i aspiracions econòmiques i socials, amb estructura i funcionament democràtic.

Hi ha dos tipus de cooperatives, atenent al tipus de persones que les integren:

- **Cooperatives de primer grau**, que han d'ésser integrades per un mínim de tres socis que duguin a terme l'activitat cooperativitzada, excepte determinats casos previstos per les normes. Poden ser: agràries, marítimes, fluvials i lacustres, assegurances, consumidors i usuaris, crèdit, ensenyament, habitatges, sanitàries, serveis, treball associat, mixtes.
- **Cooperatives de segon grau** que han d'ésser integrades per un mínim de dues persones jurídiques, una de les quals, almenys, ha d'ésser una cooperativa.

Respecte **els requisits de constitució i a diferència de les associacions** en les que no cal l'atorgament d'escriptura pública, la constitució d'una cooperativa si que l'exigeix. A més és obligatòria la inscripció de l'acta de l'assemblea constituent i els seus estatuts socials en el Registre de Cooperatives. L'aportació inicial de cada soci al capital social és d'un mínim de 3.000 euros.

Una cooperativa d'iniciativa social és aquella que té per finalitat la integració laboral, la plena inserció o la defensa de persones, o col·lectius, amb dificultats especials d'integració o afectades per qualsevol classe d'exclusió social o limitació de llurs drets socials, o bé la satisfacció de necessitats socials no ateses, o ateses insuficientment, pel mercat, mitjançant les activitats que determinin els estatuts socials respectius. Aquestes poden ser amb o sense ànim de lucre.

Una cooperativa sense ànim de lucre és aquella que com a mínim compleix els següents requisits:

- a) Els excedents de lliure disposició, una vegada dotats els fons obligatoris, no es distribueixen entre els socis, sinó que es destinen, mitjançant una reserva estatutària irrepartible, a les activitats pròpies d'aquesta classe de cooperativa.
- b) Els càrrecs de membre del consell rector i els de la intervenció de comptes no són remunerats.
- c) Les aportacions dels socis al capital social, tant les obligatòries com les voluntàries, no poden meritjar un interès superior a l'interès legal del diner, sens perjudici de les actualitzacions corresponents.
- d) Les retribucions dels socis treballadors no poden superar el 150 % de les retribucions que estableixi el conveni col·lectiu aplicable al personal assalariat d'aquell sector i zona corresponent.

- **Consultar** el que s'estableix a la [Llei 18/2002, de 5 de juliol, de cooperatives](#)

Diferents sigles per referir-se a entitat sense ànim de lucre

Ja hem revisat alguna terminologia per designar entitats sense ànim de lucre, com Club o ONG, amb les diferències conceptuals que aquestes comporten.

Tot i així, hi ha altres maneres de referir-se a les entitats sense afany de lucre sense existir cap diferència conceptual i que només depenen de les sigles que s'utilitzin:

- **ENL:** Entitat No Lucrativa
- **ONL:** Organització No Lucrativa
- **OSAL:** Organització Sense afany o Ànim de Lucre
- **ESAL:** Entitat Sense Ànim de Lucre

Per saber-ne més

Per conèixer més concretament aspectes jurídics de cada tipologia d'entitat sense afany de lucre presentada anteriorment cal que us adreceu al **Servei d'Assessorament Jurídic**:

- Correu electrònic: juridic@xarxanet.org
- [Formulari](#) d'assessorament online

També pots visitar el recurs de coneixement jurídic: [analogies i diferències entre associacions i cooperatives](#)

Etiquetes: [ong](#), [entitats sense ànim de lucre](#), [fundacions](#)

URL d'origen: <https://xarxanet.org/projectes/recursos/quina-tipologia-d-entitat-no-lucrativa-es-la-millor-pel-nostre-projecte>